

OACA-
12020

основне академске студије архитектуре

назив предмета	историја модерне архитектуре и урбанизма			година	прва
студијска целина	историја модерне			семестар	2
наставник	др Љиљана Благојевић, ван. професор	бр. каб.	234	статус	обавезни
E-mail контакт	ljblagojevic@arh.bg.ac.rs			ЕСПБ	2
учесници у настави				часови активне наставе	
сарадници	мр Драгана Ђоровић, асистент; dcorovic@arh.bg.ac.rs			предавања:	2
руководилац СЦ				вежбе:	0
				др. облици:	0
				сам.истр.рад:	10
				остали часови:	13.33

садржај предмета

циљ:

Основни циљ наставе је да студентима представи увод у студије историје модерне архитектуре и урбанизма и да их у основним цртама упозна са значајним правцима, ауторима и њиховим идејама, концептима и реализацијама. Циљ наставе се остварује тако да се, кроз анализе праваца и рада појединачних стваралаца, њихових пројеката и реализованих објеката, студентима омогући формирање шире референтне основе која се ослања на историјску перспективу и културни и социо-политички контекст кретања у архитектури и урбанизму, као и основних знања о утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања.

теоријска и практична настава:

Настава се одвија кроз предавања *ex cathedra*, интерактивну наставу кроз презентације студената, консултације и израду семестралног рада који обухвата студију случаја, анализу, извођење закључака и креативну пројектантску интерпретацију теоријске теме. Основна тематска област програма је историја и теорија модерне архитектуре и урбанизма, која се проучава кроз следеће тематске целине: визионарско мишљење, правци и историјски преседани у модерној архитектури и урбанизму, авангардни правци, модерни покрет у архитектури и урбанизму и интерпретације модерног покрета у савременој архитектури и урбанизму и енвајронментална естетика и принципи одрживости у модерној архитектури и урбанизму.

Задатак семестралног рада је: анализа једног објекта, пројекта или плана који по правцу и периоду припада материји која се обрађује на предмету. Семестрални рад садржи сегменте који се односе стварање документационе базе о изабраном објекту, и анализу, која се односи на еколошки аспект објекта, пројекта или плана. Кроз прикупљање документационе базе за изабраном примеру, студенти стичу почетна знања о самосталном истраживачком раду, а кроз израду семестралног рада студенти стичу основна знања за израду садржајне, систематичне и оригиналне презентације рада.

Радам на предмету развија се истраживачка радозналост студента и доприноси се општој интелектуалној компетенцији студента. Основна знања која ће студент стећи радом на програму допринеће компетенцији да се делује са основним знањем о историјским и културним преседанима у локалној и светској архитектури.

метод извођења наставе:

Предавања *ex cathedra*, индивидуалне консултације, самостални истраживачки рад студ.

основна литература:

- Kenet Frempton, *Moderna arhitektura: kritička istorija*. Beograd: Orion Art, 2004 (библ. АФ)
- Ljiljana Blagojević, *Moderna kuća u Beogradu*. Beograd: Zadužbina Andrejević, 2000 (библ. АФ)
- Jean-Louis Cohen. *The Future of Architecture. Since 1889*. London: Phaidon, 2012 (библ. АФ)
- Miloš R. Perović, ur. *Istorija moderne arhitekture: antologija tekstova 1, 2a, 2b i 3*. Beograd: Arhitektonski fakultet, 1997-2005 (библ. АФ)
- Ljiljana Blagojević. *Modernism in Serbia: The Elusive Margins of Belgrade Architecture*. Cambridge: MIT Press, 2003 (библ. АФ)
- Sigfrid Gidion, *Prostor, vreme i arhitektura*. Beograd: Građevinska knjiga, 2002 (библ. АФ)

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	60	завршни испит	40
1. колоквијум	30	семестрални рад (први јунски рок)	40
2. колоквијум	30	писмени испит (сви остали рокови)	40

термински план

недеља	datum	опис тематских јединица
1	13.02.2015.	УВОДНО ПРЕДАВАЊЕ. Прегледно предавање тема обрађених у току семестра; објашњење начина и динамике одржавања наставе и колоквијума, израде семестралног рада, и критеријума за бодовање.
2	20.02.2015.	АВАНГАРДНИ ПРАВЦИ 20. ВЕКА. Футуризам, Експресионизам, Супрематизам, Проун, Зенитизам и др.
3	27.02.2015.	АВАНГАРДНИ ПРАВЦИ 20. ВЕКА. Архитектура и урбанизам совјетске авангарде, 1918-1932.
4	06.03.2015.	МОДЕРНИ ПОКРЕТ У АРХИТЕКТУРИ И УРБАНИЗМУ. Адолф Лос (Adolf Loos)
5	13.03.2015.	МОДЕРНИ ПОКРЕТ У АРХИТЕКТУРИ И УРБАНИЗМУ. Баухаус (Bauhaus) и Валтер Гропијус (Walter Gropius)
6	20.03.2015.	МОДЕРНИ ПОКРЕТ У АРХИТЕКТУРИ И УРБАНИЗМУ. Чикашка школа (Chicago School), Френк Лојд Рајт (Frank Lloyd Wright)
7	27.03.2015.	1. КОЛОКВИЈУМ. Полагање теста.
8	03.04.2015.	МОДЕРНИ ПОКРЕТ У АРХИТЕКТУРИ И УРБАНИЗМУ. Мис ван дер Роје (Mies van der Rohe)
9	10.04.2015.	УСКРШЊИ ПРАЗНИЦИ
10	17.04.2015.	МОДЕРНИ ПОКРЕТ У АРХИТЕКТУРИ И УРБАНИЗМУ. Ле Корбизје (Le Corbusier)
11	24.04.2015.	МОДЕРНИ ПОКРЕТ У АРХИТЕКТУРИ И УРБАНИЗМУ. Регионални модернизам: Скандинавија
12	01.05.2015.	ПРВОМАЈСКИ ПРАЗНИЦИ
13	08.05.2015.	МОДЕРНИ ПОКРЕТ У АРХИТЕКТУРИ И УРБАНИЗМУ. Маргине модернизма: Модерна архитектура Београда
14	15.05.2015.	2. КОЛОКВИЈУМ. Полагање теста / предаја рада.
15	22.05.2015.	ИНТЕРАКТИВНИ ЈАВНИ ЧАС КОНСУЛТАЦИЈА. Студентске презентације радних верзија семестралних радова, коментар на презентоване радове и дискусија.